

IN MEMORIAM

MIROSLAV ĐORĐEVIĆ (1926–2021)

U novembru nas je zatekla tužna vest da nas je napustio naš dragi profesor Miroslav Đorđević. Miroslav Đorđević je rođen 26. februara 1926. godine u Beogradu. Na Pravnom fakultetu u Beogradu diplomirao je 1950. godine, a na istom fakultetu je i doktorirao 1963. godine, sa temom „Krivična odgovornost pravnih lica za privredne prestupe”. U Luksemburgu je studirao na Međunarodnom fakultetu za uporedno pravo 1959. i 1960. godine. Svoj karijerni put na Pravnom fakultetu počeo je 1952. godine kao poslediplomac i stipendista u zvanju mlađeg pravnog referenta. Asistent na predmetu Krivično pravo postaje 1955. godine, docent 1964., vanredni profesor 1969., a redovni profesor je od 1978. godine.

Prof. Đorđević je vršio najvažnije funkcije na Pravnom fakultetu i Univerzitetu u Beogradu. Bio je dekan Fakulteta od 1979. do 1981. godine, šef Katedre za krivične nauke i predsednik i član različitih komisija i stručnih tela na Fakultetu i Univerzitetu. Bio je i upravnik Odeljenja Pravnog fakulteta u Beogradu u tadašnjem T. Užicu. Jednom rečju, prof. Miroslav Đorđević je bio jedan od vodećih krivičara u SFRJ. Bio je rado viđen gost na stručnim savetovanjima i držao predavanja ne samo na vodećim fakultetima u našoj zemlji već i na mnogim stranim univerzitetima (Sorboni, Moskvi, Varšavi, Pragu, Budimpešti itd.). Imao je nacionalne referate na brojnim međunarodnim skupovima u Evropi i svetu, od kojih se izdvajaju učešća na kongresima Međunarodnog udruženja za kriminologiju, Međunarodnog udruženja za krivično pravo i Međunarodnog udruženja za uporedno pravo.

Prof. Đorđević je obavljao dužnosti na društveno-političkom planu u SFRJ najvišeg ranga. Bio je predsednik Saveznog stručnog saveta za pravosuđe i član Republičkog komiteta za zakonodavstvo SR Srbije. Učestvovao je kao član komisija za izradu brojnih propisa, od kojih se izdvaja učešće u komisiji za izradu: Krivičnog zakona SFRJ, (i dalje važećeg) Zakona o privrednim prestupima i amandmana na Ustav SR Srbije za pitanja pravosuđa, ustavnog sudstva, ustavnosti i zakonitosti. U mnogim radnim telima (npr. za izradu novog Krivičnog zakona Republike Srbije) je obavljao i dužnost predsednika komisije.

Miroslav Đorđević je bio član redakcija naših najznačajnijih časopisa iz oblasti krivičnih nauka (*Anali Pravnog fakulteta, Jugoslovenske revije za kriminologiju i krivično pravo, Zbornika Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* itd.). Bio je i domaći član izdavačkog saveta časopisa *Crimen*. Profesor je bio i dugogodišnji član uprave i predsednik Udruženja za krivično pravo i kriminologiju SR Srbije. Časopisi *Crimen* i *Revija za kriminologiju i krivično pravo* su 2016. godine prof. Đorđeviću posvetili svečanik kojim je obeležena devedesetogodišnjica njegovog života.

Prof. Miroslav Đorđević je autor velikog broja knjiga i članaka iz oblasti kaznenog prava. Najveći trag ostavio je u materiji kaznene odgovornosti pravnih lica, čiji je utemeljivač u našoj nauci. To je naročito zanimljivo imajući u vidu da je ova problematika u svetskoj literaturi postala predmet ozbiljnijeg izučavanja tek u poslednjih nekoliko decenija. Od udžbenika i monografija su najznačajnije: *Delikti kaznenog prava* (krivična dela, privredni prestupi i prekršaji i njihovo razgraničenje) (koautorstvo sa Aleksandrom Mihajlovskim, 1978), *Krivična odgovornost pravnih lica za privredne pristupe* (1968), *Krivično pravo Opšti deo* (koautorstvo sa Životom Jovanovićem, 1955, 1973, 1978. i 1981), *Krivično pravo Posebni deo* (koautorstvo sa Milošem Radovanovićem, sedam izdanja između 1967. i 1977. godine), *Krivično pravo sa osnovama privrednoprestupnog i prekršajnog prava* (koautorstvo sa Đorđem Đorđevićem, više izdanja u periodu 2003–2011), *Praktikum za krivično pravo, Opšti* (četiri izdanja, 1965–1979) i *Posebni deo* (dva izdanja, 1967. i 1970) i *Privredni prestupi* (1968). Spada u krug autora kojima je bio poveren posao na izradi *Komentara Krivičnog zakona SFRJ* i *Komentara Krivičnih zakona SR Srbije, SAP Kosova* i *SAP Vojvodine*, čije je delove, pisane od profesora, naša malenkost često i sa uvažavanjem citirala.

Profesor Đorđević je voleo kazнено pravo, i tu ljubav je prenosio ne samo svojim učenicima već i bližnjima, koji su nastavili njegov put u materiji kaznenog i ustavnog prava. Pisac ovog teksta je imao zadovoljstvo da mu profesor bude predavač i ispitivač na osnovnim studijama i član komisije za odbranu magistarskog rada. Njegova erudicija, mirnoća i uvek odmerene i umerene opaske i stručni komentari kod mnogih njegovih učenika su nailazili na plodnu zemlju od koje se i danas ubiraju plodovi. Neka je večna slava našem dragom profesoru Miroslavu Đorđeviću!

Igor Vuković